

Bölcsesség az igaz élethez

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Zsoltárok 90; 95:7-11; 119:1-16; 128; 141;
János 3:16

„Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk” (Zsolt 90:12).

Amint láttuk, a kegyelmes Isten bűnbocsánatot ad a megtérő bűnösnek, új szívet teremt benne, hogy hit által éljen.

Az Ige utat is mutat az igaz élethez (Zsolt 119:9-16). A törvény megtartása semmiképpen nem törvényeskedő szabálykövetés, hanem meghitt kapcsolat Istennel és áldásokkal teljes élet (Zsolt 119:1-2; Zsoltárok 128).

Azonban az igaz ember élete sem mentes a kísértésektől. A bűn fondorlatos módon környékezi meg az igazakat (Zsolt 141:2-4), és bele is eshetnek csapdájába. Isten megenged próbaidőket gyermekei életében, hogy hűségük (vagy hűtlenségük) világosan megmutatkozzon. Amennyiben a hívő hallgat a tanításra és intésre, hite megtisztul, megerősödik bizalma az Úrban. A kellő bölcsességet az Istennel kapcsolatban maradó élet dinamikája által nyerjük, kísértések és kihívások között. Amikor kérjük Istent: tanítson bennünket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk (Zsolt 90:12), ez tükrözi folyamatos elköteleződésünket az Úrhoz hűséges élet iránt.

SZÍVEMBE REJTETTEM IGÉDET

Olvassuk el Zsolt 119:1-16 és 161-168 verseit! Hogyan kell megtartani Isten parancsolatait? Milyen áldások származnak ebből?

A Biblia úgy ábrázolja a hitéletet, mint ami Istennel való zárandoklás („járás”) az igazság ösvényén. Ez akkor tartható fenn, ha a hívők „*az Úr törvényében járnak*” (Zsolt 119:1), „*orcád világosságában*” (Zsolt 89:16, RÚF). Nem két különböző dologról van itt szó. Az Isten orcájának világosságában járás magában foglalja a törvény megtartását. Az Úr törvényében való járásnak része az is, hogy az ember teljes szívéből keresi Istent (Zsolt 119:1-2, 10).

A *zsoltárok* könyve az igaz élet bemutatására használja azt a fordulatot is, hogy „*akiknek útja feddhetetlen*” (Zsolt 119:1, ÚRK). A „*feddhetetlen*” vagy „*tökéletes*” (RÚF) szó az Isten által elfogadható, „*hibátlan*” (2Móz 12:5, RÚF) áldozatra utal. Hasonlóképpen nem ejthet foltot a bűn szeretete az igaz ember életén, ami élő áldozat (Róm 12:1). A „*tökéletes út*” vagy „*tökéletesség útja*” (Zsolt 101:2, 6; lásd még 18:33) azt jelenti, hogy az ember élete helyes, Istennek tetsző irányban halad.

A parancsolatok megtartása nem az isteni rendszabályok törvényeskedő betartását jelenti. Ellenkezőleg, „*jó belátása van mindenkinek, aki ezt gyakorolja*” (Zsolt 111:10), vagyis „*józan eszű*” (ÚRK; lásd még 1Krn 22:12). Az egész emberre vonatkozik, nem csupán a külsőséges cselekedeteire. Az életben egymástól elválaszthatatlan hozzáállást ír le a „*feddhetetlenség*”: a parancsolatok megtartása és Isten teljes szívből való keresése (Zsolt 119:1-2).

Isten parancsolatai a világra vonatkozó akaratának kinyilatkoztatásai. Bölcsességre tanítják az embert, hogyan éljen szabadságban és békében (Zsolt 119:7-11, 133). A zsoltáros gyönyörködik a törvényben, mert az biztosítja Isten hűségéről (Zsolt 119:77, 174).

„*Nagy a békessége a törvényedet szeretőknek, és nem botlanak el*” (Zsolt 119:165, ÚRK). A botlás képe az erkölcsi romlást írja le. Isten Igéje olyan a zsoltáros számára, mint a mécses (Zsolt 119:105, ÚRK), véd a kísértésektől (Zsolt 119:110).

Krisztus mivel példázta Isten Igéjének erejét (Mt 4:1-11)? Milyen erőt jelent tehát, ha valaki eltökéli a szívében, hogy engedelmeskedik Isten törvényének?

„TANÍTS MINKET ÚGY SZÁMLÁLNI NAPJAINKAT”

Olvassuk el a 90. zsoltárt, valamint Zsolt 102:12 és 103:14-16 verseit! Mi az ember sorsa?

A bűn következtében a párához lett hasonló az ember élete az örökkévalósághoz viszonyítva. Ezer esztendő Isten szemében olyan, „*mint egy órájárányi idő éjjel*” (Zsolt 90:4). Az örökkévalósághoz képest az emberi élet szinte elrepül (Zsolt 90:10). A legerősebb embert a leggyengébb növényhez hasonlítja az Ige (Zsolt 90:5-6; 103:15-16). Ráadásul ez a rövid élet is fáradozással és szomorúsággal teli (Zsolt 90:10). Azok is siránkoznak, keseregnek az élet rövidsége miatt, akik nem hisznek Istenben, szekulárisok, különösen az örökkévalóságra gondolva, amiről tudnak, de ami nélkülük halad tovább.

A 90. zsoltár az emberi sorsot a Teremtő Isten gondviselésével hozza összefüggésbe. Az Úr volt népének hajléka minden nemzedék idejében (Zsolt 90:1-2). A „hajlék”-nak fordított héber *má'on* szó úgy utal az Úrra, mint aki népének oltalma, menedéke (Zsolt 91:9). Isten visszafogja jogos haragját, újból kegyelmet ad. A zsoltáros felkiált: „*Ki mérheti föl haragod erejét*” (Zsolt 90:11, ÚRK), amiben az is benne foglaltatik, hogy soha senki nem tapasztalta a maga teljességében Istennek a bűn miatti haragját, ezért még van remény az emberek megtérésére, még szerezhetnek az igaz élethez kellő bölcsességet. A Bibliában a bölcsesség nem csupán az intelligenciára vonatkozik, hanem Isten tiszteletére is. Bölcsességre van szükségünk, hogy tudjuk, hogyan „számláljuk a napjainkat” (Zsolt 90:12). Napjaink száma véges, ezért tudjuk megszámolni azokat, amivel tisztában is vagyunk. A bölcs élet azt jelenti, hogy az ember tudatában van az élet múlandóságának, ez vezeti hitre és engedelmességre. Csak a megtéréssel tehetünk szert ilyen bölcsességre (Zsolt 90:8, 12), Isten bűnbocsánatának, könyörületének és kegyelmének ajándéka által (Zsolt 90:13-14). Alapvető problémánk nem abból fakad, hogy Isten embernek teremtett bennünket, hanem a bűnből és abból, amit az a világunkban okozott. Pusztító hatásai mindenben és mindenkinben meglátszanak.

Jézusnak köszönhetően azonban van kiút az ember nehéz helyzetéből (Jn 1:29; 3:14-21), máskülönben semmi reményünk nem lenne.

Gyorsan tovaszáll az életünk, de minek a reményét kapjuk Jézusban (lásd Jn 3:16)? Milyen reménységünk lehetne nélküle?

PRÓBA AZ ÚRTÓL

Olvassuk el Zsolt 81:8-9, 95:7-11 és 105:17-22 verseit! Mi minden képezte részét a próbának?

Izrael Meribánál próbára tette Istent, amikor megkérdőjelezték hűségét és azt, hogy van ereje gondoskodni róluk (2Móz 17:1-7; Zsolt 95:8-9). A 81. zsoltár mesterien megfordítva úgy magyarázza ezt az esetet, hogy Isten próbálta meg Izraelt (Zsolt 81:8), a nép pedig engedetlensége és bizalmatlansága miatt elbukott a próbában (Zsolt 81:12). A Meribára tett utalásnak kettős üzenete van. Először is, Isten népe ne essen a korábbi nemzedékek hibáiba, bízzanak Istenben, az Ő útján járjanak (Zsolt 81:14)! A második pedig az, hogy Izrael nem állta ki a próbát, Isten mégis kimentette őket a bajból (Zsolt 81:8). Múltbeli megmentő kegyelme bizonyosság az új nemzedékeknek is a kegyelméről. A 105. zsoltár rámutat, hogy a nehézségekkel Isten próbára tette Józsefet, mennyire bízik szavában a jövőjét illetően (1Móz 37:5-10; Zsolt 105:19). A 19. versben a héber *cárap* szó („megpróbál”) még azt is jelenti, hogy „megtisztít”, „finomít”. Isten tehát azért tette próbára József hitét, hogy minden kételyt eltávolítson belőle ígéretével kapcsolatban, megerősítse bizalmát az isteni vezetésben.

Az isteni fegyelmezés célja, hogy megerősítse gyermekeit és felkészítse őket az ígéret beteljesedésére, amint József példája is mutatja (Zsolt 105:20-22). Azonban aki csökönyösen elutasítja az Úr tanácsát, annak szíve egyre macskább, mind keményebb lesz.

„Isten megkívánja, hogy azonnal és feltétel nélkül engedelmeskedjünk törvényének, de az embereket elaltatták és megbénították Sátán csalásai, aki mentségekkel és kifogásokkal legyőzi lelkiismereti aggályait, azt súgja, amit Évának is mondott a kertben: »Bizony nem haltok meg« (1Móz 3:4). Az engedetlenség miatt nemcsak a vétkes szíve és lelkiismerete keményedik meg, hanem általában mások hite is meggyengül. Ami először különösen rossznak tűnt a számukra, fokozatosan elveszíti azt a jellegét a szemükben, mivel állandóan előttük van, míg végül megkérdőjelezzik, hogy valóban bűn-e, és gondolkodás nélkül ugyanabba a hibába esnek” (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*. 4. köt. 146. o.).

Miként tapasztaltuk már, hogy a bűn valóban megkeményíti a szívet? Miért fordít ez is a kereszthez, ahol az ember erőt kaphat az engedelmességhez?

CSALÁRD A GONOSZSÁG ÚTJA

Olvassuk el a 141. zsoltárt! Miért imádkozik a zsoltáros?

A 141. zsoltár védelmet kérő ima a kívülről és a belülről támadó kísértések ellen. A zsoltárost nemcsak a gonoszok csapdái fenyegetik (Zsolt 141:9-10), hanem az is megkísérti, hogy ugyanazt tegye, mint a gonoszok. Az első gyenge pont a beszédben gyakorolt önuralom hiánya, ezért kéri a zsoltáríró az Urat, hogy tegyen závárt (zárat, ÚRK) a szájára (Zsolt 141:3). Ez a kép a bibliai időkben a városokat védő városkapuk őrzését idézi.

Az is kísértést jelent, hogy Isten gyermeke vajon az igazak tanácsára hallgat, vagy pedig a gonoszok csábításának enged (Zsolt 141:4-5). A zsoltáros szerint elsősorban a szíve van veszélyben, hiszen ott dül az igazi csata. Csak úgy állhat meg a hívő a kísértésben, ha szakadatlanul imádkozik, Isten iránti teljes bizalommal, tisztelettel (Zsolt 141:1-2).

Olvassuk el Zsolt 1:1 és 141:4 verseit! Ezek szerint mennyire épül fel fokozatosan, milyen alattomos a kísértések támadása?

Zsolt 141:4 úgy ír a kísértésről, mint ami fokról fokra halad. Először az ember szíve hajlik a rossz felé, másodsor következnek a gonosz tettek (a héberben ennek a jelentése kiemeli a cselekedet ismétlődését). Harmadszor az ember már a bűnösök kedvelt ételeiből is eszik, vagyis kíváncsi dologként fogadja el gonosz szokásaikat.

Hasonlót látunk Zsolt 1:1 versében is: a kísértés akadályozza Isten gyermekét abban, hogy az Úr útján járjon, inkább a gonoszokkal tart, majd a bűnösök útjára áll át és végül a csúfalkodók székébe ül. Bűnösök, gonoszok, csúfalkodók: ne legyünk olyanok, mint ők, ne engedjük, hogy eltérítsenek az Úrtól!

A Zsoltárok bemutatják a kísértés fokozatosságát, csábítását, ravaszságát, és ez is alátámasztja, hogy csak akkor győzhetünk, ha teljes mértékben az Úrra támaszkodunk. Hangsúlyozzák, hogy milyen fontos, mit mond, hallgat meg az ember a kísértések között. A gonoszok és az igazak vége szolgáljon okulásunkra, hogy keressük az Istentől származó bölcsességet (Zsolt 1:4-6; 141:8-10)! Azonban mindkét zsoltár szerint a jövőben történik meg Isten gyermekeinek végső igazolása. Ez azt jelenti, hogy a hívők türelmesen bízzanak Istenben, várjanak rá!

AZ IGAZ ÉLET ÁLDÁSAI

Olvassuk el Zsolt 1:1-3, 112:1-9 verseit és a 128. zsoltárt! Milyen áldásokat ígérnek ezek a szakaszok az Úr tisztelőinek?

Az Urat tisztelőknak ígért sokféle áldás közül talán a békeség a legfontosabb. Az 1. zsoltár a folyóvíz mellé ültetett fa hasonlatával ábrázolja az igaz embert, ami a maga idejében meghozza gyümölcsét és levele nem hervad el (Zsolt 1:3; Jer 17:7; Ez 47:12). Ez a hasonlat rámutat minden áldás forrására, nevezetesen arra, hogy az ember Isten jelenlétében maradjon a szentélyben, töretlen, szeretetteljes kapcsolatban éljen vele. A polyvával jelképezett gonoszoktól eltérően, akik nem élveznek stabilitást, akiknek nincs helyük, jövőjük, az igazak olyanok, mint a gazdagon gyümölcsöző fák, gyökereik mélyre futnak, van helyük Istennél, az örök életben.

Zsolt 128:2-3 a Messiás országának áldásait idézi. A béke és jólét szimbóluma az, ha az ember a saját szőlője és fügefája alatt ül (Mik 4:4). A Jeruzsálemnek békét hirdető áldás (Zsolt 122:6-8; 128:5-6) annak reményét fejezi ki, hogy a Messiás véget vet majd a gonoszságnak és helyreállítja a békét a földön.

„A Biblia »hazá«-nak nevezi a szentek örökségét (Zsid 11:14-16). Ott a mennyei Pásztor élő vizek forrásához vezet nyáját. Az élet fája minden hónapban megtermi gyümölcsét, és leveleivel a népeknek szolgál. Ott kiapadhatatlan, kristálytiszt vízforrások fakadnak, és a partjukon hajladozó fák árnyékot vetnek az ösvényekre, amelyen az Úr megváltottai járnak. A szélesen elterülő síkságok gyönyörű dombokba torkollnak. Isten hegyeinek fenséges ormai magasra emelkednek. A békés rónákon, az élő vizek mellett Isten népe, a sokáig zarándok és vándor nép otthonra talál” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*. Budapest, 2013, Advent Kiadó, 575. o.).

Az Újszövetség leírja, hogy ez a reménységünk Krisztus második adventjekor és a föld újjáteremtésekor válik valóra (Mt 26:29; Jelenések 21. fejezet). Tehát az igazak sok áldást kapnak már ebben az életben is, de Isten kegyelmének teljességét akkor tapasztalják, amikor az idők végén helyreáll Isten országa.

Miért a kereszt a garancia arra, hogy valóra válnak az Újszövetség ígéretei? Hogyan találunk vigaszt ezekben az ígéretekben már most?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: A mai korban a bölcsesség megszerzését sokan nem tartják olyan kíváncsnak, mint a boldogság biztosítását, inkább boldogok akarnak lenni, mint bölcsek. Azonban lehetünk vajon igazán boldogok, élhetünk valóban teljes életet isteni bölcsesség nélkül? A Zsoltárok világosan nemet mondanak erre. Jó hír viszont, hogy nem is kell választanunk a bölcsesség és a boldogság között. Az Istentől jövő bölcsesség igazi boldogságot ad.

A héber nyelvből vett egyszerű példa jól illusztrálja ezt a pontot. A héberben a „lépés” szó (*’ásúr*) hangzása nagyon hasonlít a boldog szóhoz (*’ásár*). A fordításban ez ugyan nem jön át, azonban fontos az üzenete: „lépéseink” az Isten útján „boldog” élethez vezetnek (Zsolt 1:1; 17:5; 37:31; 44:19; 89:16; 119:1). A Bibliában sem a bölcsesség, sem a boldogság nem elvont fogalom, hanem valóságos tapasztalat, ami az Istennel való kapcsolatban található, ha a hívő tiszteli, dicsőíti Istent, erőt kap tőle és bízik benne. *„Az ÚR titka azoknál van, akik őt félik; és szövetségével oktatja őket”* (Zsolt 25:14, ÚRK).

„Hála legyen az Úrnak a szemünk elé tárt kellemes és barátságos emlékéért! Úgy gyűjtjük egybe szeretetből fakadó ígéreteit, hogy azok minden időben a szemünk előtt legyenek. Isten Fia elhagyja Atyja trónját, és istenségét emberi alakba öltözteti, hogy az embert Sátán hatalmából megválthassa; győzelme megnyitja számunkra az egeket, és bepillantást enged az isteni dicsőség birodalmába; az elbukott emberiség megmenekülése az örvényből, amely bűnbe sodorta; Istennel való közösségének újbóli visszaállítása, amikor a Megváltóba vetett hit által kiállja a hit próbáját, Krisztus igazságát ölti magára, és trónjához emeltetik fel... mindezek olyan képek, amelyeket Isten azért tár a szemünk elé, hogy ezekről gondolkodjunk” (Ellen G. White: *Jézus-hoz vezető út*. Budapest, 2008, Advent Irodalmi Műhely, 87. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Hogyan érhetjük el, hogy Isten Igéje gyönyörűség legyen a számunkra, nem csak tanítások gyűjteménye? Az Isten Igéjéből való táplálkozás hogyan kapcsolódik ahhoz, hogy meg tudjunk maradni Jézus Krisztusban, az Igében (Jn 1:1; 15:5, 7).
- 2) Mi történik, ha az ember tudatosan, folyamatosan elutasítja az isteni tanítást (Zsoltárok 81; 95)? Miért van ez?
- 3) Mi az oka, hogy a gonoszság útja időnként vonzóbbnak tűnik az igazak tanácsánál (Zsoltárok 141)? Vagyis mit kezdünk azzal, hogy a gonoszok gyakran sikeresnek tűnnek?

BAJOR LÁSZLÓ: FOHÁSZ

Örök, nagy Isten
segíts meg engem!
Hisz oly gyarló vagyok.
Emelj fel, kérlek,
mert elpusztulok.
Szerető szívvel
vígy, magasba törve,
hol minden óriás
megannyi kicsi törpe.
Mert egyedül Te vagy,
ki nagy vagy s végtelen,
kinek szépsége mellett
minden oly éktelen.
E földön csak küzdünk,
minden nap fájdalom.
Letört virág éltünk.
Benned a bizalom!
Jöjj, s fogj meg a küzdelem
lejtőjén, hogy álljak!
Ne sodorjanak el
a rohanó vágyak!
Emelj fel kérlek,
mert elpusztulok.
Bocsáss meg nékem,
hisz oly bűnös vagyok.
Engedd, hogy fáradt
fejemet öledbe
lehajthassam, minden
bánatom feledve.